Το Σκασιαρχείο

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ **«ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ»** 6|7|2021

Για το Ραδιόφωνο των Παιδιών

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΠΟΖΙΔΗ***

ΜΙΑ ΑΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗ αλλά σημαντική συνέπεια της πανδημίας και των μέτρων αντιμετώπισής της υπήρξε η αποσιώπηση των παιδιών. Η απώλεια των παιδικών φωνών από τη δημόσια σφαίρα επιτελέστηκε με μια ενοχλητική ανοχή, ως γεγονός αναμενόμενο και φυσιολογικό. Αλλωστε, ειδικά η κοινωνία της πρωτεύουσας και οι γειτονιές της έχουν αυστηρή οριοθέτηση για τους τόπους των παιδιών: σχολεία, παιδικές χαρές, λιγοστά γήπεδα και πάρκα, όλα αυτά τα μέρη χαρακτηρίζονται από τη λογική της περίφραξης, της κλειστότητάς τους. Ετσι, όταν όλοι οι τόποι κοινωνικής συνύπαρξης αντιμετώπισαν την αναστολή της λειτουργίας τους, ήταν αναπόφευκτο αποτέλεσμα η αδυναμία των παιδιών να επικοινωνήσουν, να ακούσουν, να μιλήσουν και να ακουστούν.

Με μια τέτοια παρατήρηση κατά νου μερικές και μερικοί εκπαιδευτικοί εντάξαμε τον τελευταίο χρόνο στην παιδαγωγική φαρέτρα μας το ραδιόφωνο. Μέσο όχι άγνωστο για την εκπαιδευτική πράξη· εδώ και δεκαετίες άλλωστε ο Σελεστέν Φρενέ το αντιλαμβανόταν ως χρήσιμο και κομβικό εργαλείο μάθησης. Το κύριο εργαλείο, βέβαια, ήταν το πρόγραμμα τηλεκπαίδευσης που δόθηκε από το υπουργείο. Δίχως να γίνει λόγος για την παιδαγωγική αποτελεσματικότητά του, πρέπει να ξεκαθαριστεί πως ούτε προοριζόταν ούτε μπόρεσε να λειτουργήσει ποτέ ως μέσο επικοινωνίας, ως αντιστάθμισμα των χαμένων παιδικών φωνών.

Ετσι, ξεκινήσαμε να επικοινωνούμε ραδιοφωνικά. Τουλάχιστον ηχογραφώντας, στη λογική του διαδεδομένου σήμερα podcast. Κατά τη διάρκεια της καραντίνας, παιδιά κι εκπαιδευτικοί ηχογραφούσαμε για όσα μας απασχολούσαν, διαδίδοντας διαδικτυακά τις σκέψεις μας. Σύντομα στήσαμε δικές μας ιστοσελίδες, όπου συγκεντρώνονται οι δημιουργίες μας. Η θεματολογία περιελάμβανε ιδιαίτερη γκάμα, από τις σκέψεις μας για τον κορονοϊό μέχρι τον Αίσωπο κι από έθιμα του τόπου μας μέχρι τον Νίκο Καζαντζάκη. Αντίστοιχα μοιράσματα άρχισαν να καταφτάνουν κι από άλλες πόλεις, από το Ρέθυμνο, τα Χανιά, την Αμαλιάδα... Χτίσαμε σιγά σιγά μια μικρή, διαδικτυακή-ραδιοφωνική κοινότητα.

Ομως, δεν ξεχάσαμε τη φυσική μας κοινότητα, τη γειτονιά μας. Καθ' όλη τη διάρκεια της άνοιξης που μας πέρασε βρισκόμασταν τακτικά στους λόφους της γειτονιάς μας, γιορτάζοντας ιδιαίτερες ημέρες, όπως την παγκόσμια ημέρα κατά του ρατσισμού και την παγκόσμια ημέρα παιδικού βιβλίου. Νιώθαμε λίγο σαν να παίζαμε «κλέφτες κι αστυνόμους», όπως είπε στο μικρόφωνο με αθώα, παιδική ενοχή μια μαθήτρια· ωστόσο, όχι μόνο προσέχαμε διαρκώς να τηρούμε τα προβλεπόμενα, αλλά κυρίως είχαμε πάντοτε –παιδιά, γονείς, εκπαιδευτικοί– τη συνείδησή μας καθαρή για την απόφασή μας.

Κι έτσι συνεχίσαμε μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς. Με ραδιόφωνο από τις αίθουσες κι από τη γειτονιά μας. Με θέματα που μας απασχολούν γύρω μας, μπαίνουν στην τάξη μας κι επιστρέφουν στον δημόσιο χώρο, επεξεργασμένα κι εκφρασμένα από τα παιδιά, σε μια λογική σχολικής αναπνοής: εισπνοής και εκπνοής. Αυτό είναι το ανοιχτό σχολείο που ονειρευόμαστε και για το οποίο παλεύουμε παιδιά και εκπαιδευτικοί. Ανοιχτό, όχι απλώς χωρίς λουκέτο, αλλά δεκτικό, πολυφωνικό, ζωντανό.

* *Αναπληρωτής δάσκαλος Ειδικής Αγωγής, μέλος της ομάδας «Σκασιαρχείο»*

Καλό καλοκαίρι!

ΤΩΡΑ

Στον Ιδομενέα

Της **ΒΑΛΕΝΤΙΝΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΗ***

ΤΡΙΤΟΣ ΜΗΝΑΣ σε καραντίνα, διαδικτυακή τάξη, δεύτερη ώρα λογοτεχνία. Ο Αρης στο σαλόνι μπροστά από τον υπολογιστή με το παράθυρο της Σοφίας καρφιτσωμένο στην οθόνη του. Ψάχνει να βρει τα μάτια της, κοιτάζει μια το γυαλί και μια την κάμερα. Το ίδιο κι εκείνη. Κάπου ανάμεσα τα βλέμματά τους· δεν εστιάζουν.

«Είμαστε στη σελίδα τριάντα ένα», λέει η Στεργίου, «και θα γνωρίσουμε σήμερα τον ποιητή Αθανάσιο Χριστόπουλο και το ποίημά του με τίτλο "Τώρα" που γράφτηκε πριν από δύο, περίπου, αιώνες».

«Χαμήλωσε την ένταση, Αρη», φωνάζει ο πατέρας του απ' την κουζίνα, «ή βάλε τ' ακουστικά, σε παρακαλώ, δεν την παλεύω».

Κουμπώνει τ' ακουστικά στο input του υπολογιστή και τα φοράει στο κεφάλι του. Παίζει μόνο το δεξί, δεν πειράζει. Η Στεργίου συνεχίζει το μπλα-μπλα για τον Χριστόπουλο κι η Σοφία τού στέλνει καρδούλες στο chat. Της απαντάει με κίτρινες φρικαρισμένες φάτσες, τρεις στη σειρά, κι ανοίγει το βιβλίο στην τριάντα ένα.

«Ποιος θα 'θελε να μας διαβάσει το ποίημα;» ρωτάει η Στεργίου και σηκώνονται τρία-τέσσερα ψηφιακά χέρια. Παίρνει τον λόγο η Σοφία κι ο Αρης δυναμώνει την ένταση. Μπαίνει πάλι στο chat. «Κουκλάρα μου». Χαμογελάει η Σοφία πονηρά, μάλλον το διάβασε, κι ανοίγει το μικρόφωνό της.

«Τώρα
Δεν θέλω να ελπίζω,
δεν θέλω να φροντίζω
το μέλλον στην ζωήν.
Το σήμερα προκρίνω,
το αύριο τ' αφήνω
στης τύχης την ροήν».

Ανοίγει η πόρτα πίσω του και μπαίνει η μάνα του φορτωμένη τσάντες από το σούπερ μάρκετ. Του δίνει μια φιλική σπρωξιά στον ώμο και πάει προς την κουζίνα. Κολλάει πάλι τα μάτια στην οθόνη. Η Σοφία έχει πάρει φόρα.

«Το τ' ύστερα θα γένει
και τι με αναμένει
ποσώς δεν το φρονώ»

(Ποσώς; Ρίχνει μια ματιά στους αστερίσκους κάτω από το ποίημα: καθόλου).

«ποτέ δεν τ' αναβάνω,
γιατί τον νουν μου χάνω
και ματαιοπονώ».

Τη θέλει ο φακός, ρε φίλε. Τη θέλει η κάμερα, ηθοποιός πρέπει να γίνει. Γράφει πάλι στο chat. «Είσαι θεά».

Παίρνει το μάτι του κίνηση στην άλλη άκρη του δωματίου. Ο αδερφός του παίζει με τον σκύλο. Χοροπηδάνε κι οι δυο πάνω στον καναπέ. Βγάζει για μια στιγμή τ' ακουστικά κάτι να πει, ακούει καβγά απ' την κουζίνα. Η φωνή της Σοφίας μακρινή. Ξαναβάζει τ' ακουστικά στ' αφτιά, οι γονείς του πάνε κι έρχονται, έχει χάσει μια ολόκληρη στροφή, τα μάτια πάλι στην οθόνη.

«Εγώ ζητώ το τώρα,
και τούτη μόν' την ώρα
οπόσο ημπορώ,
τον Βάκχον μου ρουφώντας,
τον έρωτα φιλώντας,
πασχίζω να χαρώ».

Η μάνα του βγαίνει απ' την κουζίνα, από πίσω κι ο πατέρας. Σηκώνει τον μικρό στα χέρια, κάτι του λέει έντονα. Η μάνα πιάνει τον σκύλο απ' το λουρί, τον σέρνει στη βεράντα. Ο Αρης κλείνει την κάμερα, βγάζει τ' ακουστικά απ' τ' αφτιά. Ο πατέρας του πλακώνεται με τον μικρό. Η μάνα με τον σκύλο. Πάει πάλι κάτι να πει, δε λέει τίποτα, μένει και τους κοιτάζει.

Γυρνάει στο μάθημα, ανοίγει κάμερα, φοράει τ' ακουστικά. Εχουν περάσει στις ερωτήσεις. Ψάχνει το βλέμμα της Σοφίας στην οθόνη. Κι εκείνη το ίδιο.

«Γιατί ο αφηγητής δεν νοιάζεται για το μέλλον και ενδιαφέρεται μόνο για το παρόν;» ρωτάει η Στεργίου. Πατάει το εικονίδιο για να σηκώσει χέρι. Του δίνει τον λόγο, ανοίγει το μικρόφωνο.

«Γιατί θέλει να ζήσει, κυρία. Τώρα».

** Θεατρολόγος*

Ξενοπούλειος Βιβλιοθήκη Ζακύνθου

Πριν από σχεδόν δέκα χρόνια άνοιξε ένας μαγικός χώρος έκφρασης της φαντασίας που έμελλε να ομορφύνει τη ζωή παιδιών

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΤΣΑΪΤΟΥ***

«Το "Ξενοπουλέικο" ήταν ψηλό, το ψηλότερο απ' όλα της γειτονιάς, κάτασπρο, δίπατο, με ισόγειο και με τέσσερα μεγάλα παράθυρα, από δυο σε κάθε πάτωμα προς τον δρόμο. Οι κομψές γρίλιες τους ήταν άσπρες... Το σπίτι είχε αέρα και θέα. Δεν απείχε άλλωστε και πολύ από τη θάλασσα του Αμμου...»

Στην ίδια θέση, στη γραφική συνοικία της Φανερωμένης όπου ο συγγραφέας παιδί ακόμη άκουγε τις «πολλές γλυκόλαλες καμπάνες» της, το πατρικό του σπίτι υπάρχει ακόμη, αλλοιωμένο βέβαια από τους σεισμούς. Πεζογράφος με ογκώδες έργο ο Γρηγόριος Ξενόπουλος (1865-1951) παρέμεινε ως μια ισχυρή λογοτεχνική φυσιογνωμία όχι μόνο της Ζακύνθου αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας.

Στον χώρο αυτόν ιδρύθηκε το 1998 το «Μουσείο Γρηγορίου Ξενόπουλου», στην οδό Γαήτα (στην ιστορική συνοικία της Φανερωμένης), και περιέχει προσωπικά είδη του συγγραφέα, χειρόγραφά του, εκδόσεις των έργων του, τεύχη του περιοδικού «Η Διάπλασις των Παίδων» και πολλά άλλα βιβλία. Στα εκθέματα του Μουσείου περιλαμβάνονται, επίσης, αντικείμενα, έπιπλα και σκεύη από το σπίτι της οικογένειας Ξενόπουλου (του συγγραφέα, της κόρης του Ευθαλίας και του συζύγου της, του γλύπτη Χριστόφορου Νάτσιου).

Στο ισόγειο του Μουσείου Ξενόπουλου πριν από σχεδόν δέκα χρόνια, μια χειμωνιάτικη μέρα, στις 11 Δεκεμβρίου του 2011, άνοιξε ένας μαγικός χώρος έκφρασης της φαντασίας και της δημιουργικότητας, ο οποίος έμελλε να ομορφύνει τη ζωή των μικρών μας φίλων! Η Ξενοπούλειος παιδική βιβλιοθήκη ξεκίνησε τη λειτουργία της με τη βοήθεια των εθελοντών εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ζακύνθου. Αρωγός, ο τότε αντιδήμαρχος Πολιτισμού, δάσκαλος Ακης Λαδικός. Στον χώρο της υλοποιήθηκαν αρχικά δράσεις φιλαναγνωσίας –και όχι μόνο–, με πρωταρχικό σκοπό την ευαισθητοποίηση και προσέγγιση παιδιών όλων των ηλικιών. Τις δράσεις, που συνεχίζονται, εμψυχώνουν εκπαιδευτικοί και εθελοντές συμπολίτες μας με στόχο να έρθουν τα παιδιά με κάθε τρόπο κοντά στο βιβλίο.

Η Ξενοπούλειος βιβλιοθήκη ήταν παρούσα καθ' όλη αυτή την περίοδο του εγκλεισμού, κρατώντας συντροφιά στους μικρούς της φίλους μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και διαδικτυακών συναντήσεων

Το 2012 ξεκινήσαμε να συμμετέχουμε σε καλοκαιρινές εκστρατείες του future library και μέχρι το 2019 σε καλοκαιρινές εκστρατείες και του Δικτύου των Ελληνικών βιβλιοθηκών της Εθνικής Βιβλιοθήκης. Το φθινόπωρο του 2014 ιδρύθηκε ο Σύλλογος Φίλων της Ξενοπούλειου παιδικής βιβλιοθήκης, ο οποίος και ανέλαβε όλο το εκπαιδευτικό κομμάτι της βιβλιοθήκης με ποικίλες δράσεις και συνεργασίες. Το 2017, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ενότητα Ζακύνθου, γιορτάστηκαν τα 150 χρόνια από τη γέννηση του Γρηγορίου Ξενόπουλου και πραγματοποιήθηκαν δράσεις στη βιβλιοθήκη και στο μουσείο. Το 2019, η βιβλιοθήκη μας συνεργάζεται με την Παιδαγωγική Ομάδα «Το Σκασιαρχείο - Πειραματικοί ψηλαφισμοί για ένα σχολείο της κοινότητας» σε μια τριήμερη επιμορφωτική συνάντηση με εκπαιδευτικούς Α/θμιας και Β/θμιας.

Οι δύο τελευταίες χρονιές, 2020 και 2021, ήταν δύσκολες λόγω της πανδημίας. Η Ξενοπούλειος βιβλιοθήκη ήταν παρούσα καθ' όλη αυτή την περίοδο του εγκλεισμού, κρατώντας συντροφιά στους μικρούς της φίλους μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και διαδικτυακών συναντήσεων.

Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί η συνεργασία της βιβλιοθήκης με το νεοσύστατο Δίκτυο Μουσείων Ιονίων Νήσων.

** Νηπιαγωγός, υπεύθυνη πολιτιστικών δράσεων Ζακύνθου, μέλος του «Σκασιαρχείου»*

«Ακόμη κι αν φοράω τη φούστα μου καπέλο, όταν λέω όχι, σημαίνει πως δεν θέλω!»

«Αντρας σωστός κι επιφανής πολίτης - γι' αυτό κι εμείς πιστεύουμε την κατάθεσή της»

Του **ΧΑΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ***

Εύστοχα συνθήματα που ακούστηκαν την περασμένη εβδομάδα στα στενά των Πετραλώνων στη μεγάλη διαδήλωση ατόμων κάθε ηλικίας αλλά κυρίως νέων, που βροντοφώναξαν την οργή τους για τους βιασμούς και την κακοποίηση των γυναικών.

Και δυο λέξεις που θα τις νόμιζε κανείς καραμέλα, αλλά που δεν είναι, γιατί περιγράφουν μια πραγματικότητα: «πατριαρχική κοινωνία».

Περισσότερο από ένας αιώνας αγώνων των γυναικών που πέτυχαν σταδιακά σημαντικές θεσμικές αλλαγές στο θέμα της ισότητας των φύλων. Από το δικαίωμα των κοριτσιών στη μόρφωση και στο εκλέγειν και εκλέγεσθαι μέχρι τις αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο τη δεκαετία του 1980 (ναι, τόσο αργά!) που αφορούσαν τη διατήρηση του επωνύμου της γυναίκας μετά τον γάμο, την κατάργηση της απαιτούμενης άδειας εκ μέρους του συζύγου για την άσκηση οποιασδήποτε οικονομικής δραστηριότητας της γυναίκας, την κατάργηση της αναφοράς σε «αρχηγό της οικογένειας» που δικαιούται προίκα για τα «βάρη του γάμου» που φέρει ο ίδιος, κ.ά.

Ολες αυτές οι θεσμικές αλλαγές αποτυπώνουν τη σταδιακή κατάκτηση από τις γυναίκες του δημόσιου χώρου. Η αλλαγή της θέσης της γυναίκας είναι νομίζω η πεμπτουσία του αγώνα των φεμινιστικών κινημάτων: από τη φροντίδα των παιδιών στο σπίτι (και αργότερα στο σχολείο, και στο νοσοκομείο...) στην κατάκτηση όλων των επαγγελμάτων κύρους (θεωρούμενων αντρικών) στον δημόσιο στίβο, με αποκορύφωμα τη θέση της προέδρισσας της Δημοκρατίας.

Και το ερώτημα είναι: αν οι μείζονες θεσμικές αλλαγές έγιναν πια (και ασφαλώς απαιτούνται και άλλες!) γιατί τα πράγματα δεν αλλάζουν; Γιατί οι αδικίες που σχετίζονται με το φύλο παραμένουν, γιατί η κακοποίηση των γυναικών συνεχίζεται και ίσως και να μεγαλώνει, αφού καθημερινά ακούμε για ενδοοικογενειακή βία και βιασμούς και γυναικοκτονίες από πάσης φύσεως «άντρες σωστούς και επιφανείς πολίτες»; Και ξέρουμε ότι δεν πρόκειται παρά για την κορυφή του παγόβουνου...

Γιατί λοιπόν ο κόσμος δεν αλλάζει; Πώς επιβιώνει αυτή η πατριαρχική κοινωνία; Από πού αντλεί το δικαίωμα ο κάθε «αξιοπρεπής πολίτης», ο ευκατάστατος, ο μορφωμένος, ο «κύριος» να σηκώνει το χέρι του; Γιατί δεν κατεβάζει τα μάτια του ο δολοφόνος της Καρολάιν; Πώς μπορεί μια άλλη γυναίκα, «δημοσιογράφος», να λέει ότι το επίπεδο και η συγκρότησή του δεν του επέτρεπαν να τεμαχίσει το άψυχο σώμα της κοπέλας για να το εξαφανίσει;

EUROKINISSI/ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Συγκέντρωση φεμινιστικών οργανώσεων στην Καπνικαρέα με σύνθημα «Το Δικαίωμα στην Αυτοάμυνα είναι Δικαίωμα στη Ζωή - Ούτε Μία Λιγότερη», το Σάββατο 25 Νοεμβρίου 2017, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών

Ενα μεγάλο κομμάτι της απάντησης στο ερώτημα «γιατί δεν αλλάζουν οι νοοτροπίες;» βρίσκεται ασφαλώς στον ρόλο της γλώσσας. Η γλώσσα διαμορφώθηκε και αποτυπώνει την πραγματικότητα μιας περασμένης, αλλοτινής, σκληρά πατριαρχικής κοινωνίας. Η γλώσσα αλλάζει, αλλά αλλάζει αργά. Και επειδή είναι σαν τον αέρα που ανασαίνουμε, επειδή γεννιόμαστε και κολυμπάμε μέσα της, δεν αντιλαμβανόμαστε ότι μας καθορίζει, ότι διαμορφώνει τη σκέψη μας. «Ο σεξισμός στη γλώσσα επιδρά στη σκέψη», είναι ο τίτλος ενός πάντα επίκαιρου άρθρου της Αννας Φραγκουδάκη – αναζητήστε το!

Η γλώσσα είναι πολυδιάστατο φαινόμενο. Σε προσωπικό επίπεδο έχει άμεση σχέση με τη σκέψη μας και σε κοινωνικό επίπεδο με τις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες που καθορίζουν τη ζωή μας. Κατά συνέπεια, δεν είναι μόνο μέσο επικοινωνίας αλλά και φορέας ιδεολογίας. Μεγάλο μέρος της γλώσσας, στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο, είναι σεξιστική. Αυτή η χρήση της γλώσσας αντανακλά, νομιμοποιεί, προωθεί και διαιωνίζει τις άνισες σχέσεις εξουσίας ανάμεσα στα φύλα. Δίνει το προβάδισμα στο αρσενικό έναντι του θηλυκού και εμπεριέχει το μήνυμα της ανισότητας των φύλων με πολλούς τρόπους. Το παρατηρούμε στη γραμματική, τη σύνταξη, τη σημασιολογία. Ωστε το θέμα της χρήσης μη σεξιστικής γλώσσας δεν τίθεται με όρους πολιτικής ορθότητας. Κάθε φορά που αμφισβητούμε όρους και εκφράσεις που εμπεριέχουν διακρίσεις δίνουμε ταυτόχρονα και μία μάχη για όσα αναπαριστά και αναπαράγει η γλώσσα στο επίπεδο των κοινωνικών σχέσεων.

Και ο ρόλος, η ευθύνη του σχολείου για την αλλαγή; Πολύ μεγάλος! Αλλά γι' αυτό θα επανέλθουμε...

** Δάσκαλος, μέλος του «Σκασιαρχείου»*

Με τα μάτια των παιδιών

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ μιας δύσκολης σχολικής χρονιάς όχι μόνο λόγω της πραγματικότητας της πανδημίας αλλά και λόγω της ακολουθούμενης πολιτικής. Αραγε πώς είδαν και πώς βλέπουν τα παιδιά την περίοδο που διανύσαμε αλλά και αυτήν που διανύουμε; Μπορούμε να μπούμε για λίγο στη θέση τους;

Σίγουρα αυτό που είδαν ήταν οθόνες. Οθόνες υπολογιστών και οθόνες τηλεόρασης. Και μπαλκόνια πολυκατοικιών. Γιατί τα σχολεία ήταν κλειστά, οι παιδικές χαρές κλειστές, οι πλατείες απαγορευμένες, τα πρόσωπα των φίλων τους πίσω από μια μάσκα... Και για κάποια παιδιά τα πράγματα ήταν ακόμη πιο δύσκολα. Γιατί ένα μέρος των παιδιών στις τάξεις μας είναι φτωχά κι αόρατα, παιδιά ενός κατώτερου Θεού... χωρίς δικαίωμα στα δικαιώματα, τον χώρο, τα αγαθά που θα έπρεπε να είναι εκτός εμπορευματοποίησης. Προσφυγόπουλα αποκλεισμένα από την εκπαίδευση, παιδιά έγκλειστα σε δομές, παιδιά με αναπηρία που αποκλείονται από το σχολείο της γειτονιάς και τη ζωή, παιδιά χωρίς πρόσβαση στη βιβλιοθήκη ή σ' ένα κέντρο νεότητας, σε μια υποστηρικτική δομή όταν βιώνουν την παραμέληση και την κακοποίηση, φαινόμενα που αυξήθηκαν από τον εγκλεισμό και τις συνθήκες της κρίσης. Νέοι και νέες που βρέθηκαν στον κόσμο των ουσιών και που δεν έχουν από πού να πιαστούν γιατί οι πολύτιμες δομές του ΚΕΘΕΑ πλήττονται από την ίδια την πολιτεία. Κάτι που ισχύει και για τις Στέγες Ανηλίκων, όπως αυτή της Αθήνας που έκλεισε, όπως και για το Σπίτι του Παιδιού, που θα μπορούσε να απαλλάξει τα κακοποιημένα παιδιά από τις εξίσου κακοποιητικές διαδικασίες των ατέρμονων δικών, που ήταν έτοιμο να λειτουργήσει και που δίχως αιδώ εγκαταλείφθηκε.

Η οικογένεια ως θεσμός κλονίζεται με κύρια θύματα τις γυναίκες και τα παιδιά, γιατί παρά τα θεσμικά βήματα προόδου η πατριαρχεία είναι πάντα εδώ. Οσο για το ιερό δικαίωμα του ασύλου, βλέπουμε ρυθμίσεις που ολοένα και περισσότερο το πλήττουν, με άμεση επίπτωση στις ζωές των προσφυγόπουλων και των παιδιών μεταναστών. Και τα οδικά εγκλήματα με θύματα παιδιά εξακολουθούν να παραμένουν ατιμώρητα – τόσα χρόνια το βροντοφωνάζουν οι άνθρωποι του «SOS - τροχαία εγκλήματα» σε ώτα μη ακουόντων.

Η πρόσβαση στο πανεπιστήμιο με τις ρυθμίσεις που ήρθαν στη μέση της χρονιάς (βάση του 10 – τράπεζα θεμάτων) θα σπρώξει αναγκαστικά χιλιάδες παιδιά στην «αρπαχτή» της ιδιωτικής εκπαίδευσης – περιμέναμε πιο ηχηρή τη φωνή των κριτικών διανοούμενων στην υπεράσπιση του μαθητή/της μαθήτριας. Για την κατάργηση των κοινωνικών επιστημών από τα σχολικά προγράμματα τι να πούμε; Μα είναι δυνατόν; (Να που είναι! Οπως και τόσα άλλα που δεν μπορούμε να τα καταπιούμε.)

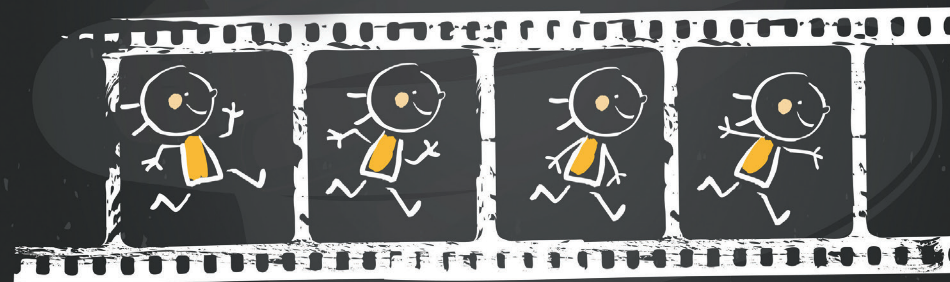
Το σχολείο αυτό της οθόνης υπάρχει μεγάλος φόβος να γενικευτεί στα επόμενα χρόνια. Και η φωνή των παιδιών να γίνει ακόμα πιο αδύναμη μέσα στη γενικευμένη σιωπή της πανδημίας. Αλλά κάτι διαφορετικό ακούγεται από τα παιδιά στα σχολικά ραδιόφωνα που στήθηκαν παντού αυτό το διάστημα – ανάμεσα σε αυτά και τα δικά μας, του «Σκασιαρχείου». Αντάμα με τις βιβλιοθήκες, τον κινηματογράφο, τα σχολικά έντυπα – πολύτιμα εργαλεία της κοινωνικής παιδαγωγικής που δεν μας αφήνει να ξεχάσουμε το όραμα ενός άλλου σχολείου, ενός σχολείου συμπεριληπτικού και συνεργατικού, ενός σχολείου της κοινότητας. Ενός σχολείου στο πλαίσιο του οποίου χαίρεσαι να λειτουργείς. Να διδάσκεις και να διδάσκεσαι.

Είναι το σχολείο που αντιπροτείνουμε, το σχολείο για το οποίο παλεύουμε. Και στον αγώνα αυτόν μπορούμε σίγουρα να πάρουμε την κοινωνία με το μέρος μας. Αγωνιζόμαστε λοιπόν.

Η Συντακτική Επιτροπή
Βογανάτσης Δαμιανός, Δημοπούλου Φωτεινή, Μπαλτάς Μπάμπης, Μπάρκα Κατερίνα, Παούρη Κατερίνα, Παπαδόπουλος Χάρης, Σπίτα Βίκυ

Επικοινωνήστε μαζί μας και στείλτε μας τα κείμενά σας για δημοσίευση στο μέιλ: periodikofreinet@gmail.com

Ομιλος Cine-Εκπαίδευση

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΣΠΑΝΟΥ***

Ο Ομιλος Cine-Εκπαίδευση δημιουργήθηκε στην πόλη της Ρόδου τον Οκτώβρη του 2012 με πρωτοβουλία κυρίως ομάδας εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, αξιοποιώντας την πλούσια παρακαταθήκη κινηματογραφικών δράσεων στο νησί (διεθνές φεστιβάλ ecofilms, παιδικό κινηματογραφικό πρόγραμμα ecokids, πολυποίκιλες δράσεις της Κινηματογραφικής Λέσχης Ρόδου «Θέασις», Cine-Science του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου και άλλων συλλογικοτήτων).

Στοχεύει στην ανάπτυξη δράσεων και προγραμμάτων με άξονα τα οπτικοακουστικά μέσα στην εκπαίδευση και την κινηματογραφική παιδεία.

Το πλαίσιο των δραστηριοτήτων του κινείται στους παρακάτω άξονες:

- Προβολές, αναλύσεις και συζητήσεις κινηματογραφικών ταινιών μέσα από εκπαιδευτικά, βιωματικά κινηματογραφικά εργαστήρια από επαγγελματίες του κινηματογράφου, με στόχο οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν τα βασικά εργαλεία για την κατανόηση της ιδιαίτερης κινηματογραφικής γλώσσας.
- Την αξιοποίηση του οπτικοακουστικού μέσου στο σχολείο και την οικογένεια, ως παιδαγωγικού εργαλείου για νέες εναλλακτικές ευκαιρίες στη διδασκαλία και τη μάθηση.
- Διοργάνωση βιωματικών εργαστηρίων για την παραγωγή στο σχολείο ταινιών μικρού μήκους, φαντασίας, ντοκιμαντέρ, κινούμενων σχεδίων.

Στόχος του Ομίλου γενικότερα είναι η ανάπτυξη ενός δικτύου που θα δραστηριοποιείται στη σχολική και την ευρύτερη κοινότητα, αξιοποιώντας δημιουργικές διαθέσεις προσώπων και συλλογικοτήτων.

Η παρουσία και η δραστηριοποίηση του Ομίλου Cine-Εκπαίδευση στο νησί της Ρόδου αλλά και σε άλλα νησιά της Δωδεκανήσου συνέβαλε στην ένταξη και την προώθηση προγραμμάτων και δράσεων οπτικοακουστικής/κινηματογραφικής παιδείας στο σχολείο. Μέχρι σήμερα πραγματοποιήθηκαν πέντε (5) Φεστιβάλ Σχολικής Κινηματογραφικής/ψηφιακής Δημιουργίας στο τέλος του σχολικού έτους, στα οποία προβλήθηκαν κινηματογραφικές ταινίες μικρού μήκους που δημιουργήθηκαν από σχολικές κινηματογραφικές ομάδες Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης της Δωδεκανήσου και όχι μόνο. Τα τελευταία τέσσερα χρόνια στο Δημοτικό Θέατρο Ρόδου και στον κινηματογράφο ΠΑΛΛΑΣ πραγματοποιείται διήμερο προβολών με θεματικό τίτλο «Από το βιβλίο στην οθόνη», που εστιάζει στη μεταφορά βιβλίων στην οθόνη και με στόχο την προώθηση της Φιλαναγνωσίας και της Κινηματογραφικής Παιδείας στο σχολείο και στην οικογένεια.

Τον Δεκέμβριο του 2019 ο Ομιλος από άτυπη κινηματογραφική συλλογικότητα μετατρέπεται σε Ενωση, με εγκεκριμένο καταστατικό, με την ονομασία «Ομιλος Cine-Εκπαίδευση για τον οπτικοακουστικό εγγραμματισμό». Τον Ιανουάριο του 2021 το σωματείο μας εγγράφεται στα Μητρώα Πολιτιστικών Φορέων του υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας για την υποστήριξη των παιδιών και των οικογενειών δημιούργησε ιστολόγιο Τέχνης και Πολιτισμού (https://cine-anagnosi.blogspot.com/) για «σπιτικές δημιουργικές ενασχολήσεις».

Σήμερα είναι σε εξέλιξη ένα διαδικτυακό πρόγραμμα οπτικοακουστικής παιδείας και κατάρτισης στον θεματικό άξονα «Πώς φτιάχνεται ένα ολοκληρωμένο οπτικοακουστικό έργο. Βασικές αρχές», με προσκεκλημένους εκπαιδευτές, καταξιωμένους επαγγελματίες των οπτικοακουστικών μέσων.

Στόχος μας είναι η ενδυνάμωση του κινηματογραφικού φορέα μας για να καταστεί ικανός για την υλοποίηση διά ζώσης προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών που να παρέχουν τεχνογνωσία στα οπτικοακουστικά μέσω της οργάνωσης σεμιναρίων εργαστηριακής μορφής για την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού ποικίλης μορφής, με απώτερο στόχο την οργάνωση κινηματογραφικών δράσεων στη Ρόδο και στις απομονωμένες από το Κέντρο νησιωτικές περιοχές της Δωδεκανήσου (μικρονήσια).

Μεγάλο ενδιαφέρον και επιτυχία παρουσίασε η προβολή στο θερινό κινηματοθέατρο ΡΟΔΟΝ πέντε επιλεγμένων ταινιών του 21ου Φεστιβάλ Γαλλόφωνου Κινηματογράφου Ελλάδος, που φιλοξενήθηκε στη Ρόδο στο διάστημα 30 Ιουνίου-4 Ιουλίου 2021. Πρόκειται για μόνιμη συνεργασία του Ομίλου μας με το Γαλλικό Ινστιτούτο, με την υποστήριξη της Γαλλικής Προξενικής Αρχής Ρόδου και την πολύπλευρη υποστήριξη του Δημοτικού Οργανισμού Πολιτισμού και Αθλητισμού Ρόδου.

* *Δάσκαλος*